

Härnösand

2025-02-17

Dnr: YLM 2025/24

Lokstallet Sollefteå, Staden 2:8

Remiss avseende inkommen ansökan

Ombyggnad av fastighet med kulturvärden.

Lokstallen i Långsele

Fastighet: LÅNGSELE 3:179

Sollefteå kommun Fanny Sundelin

Sökande: Railcare AB

VÄSTER NORRLANDS MUSEUM

Box 34, 871 21 Härnösand. Tel 0611-886 00. Orgnr: 888000-3143. vnmuseum.se

Bakgrund och historik

Remiss angående ny detaljplan för Långsele 3:179 med flera, utbyggnad av lokstallet, Sollefteå kommun. Ärendet gäller ombyggnation, rivning och tillbyggnad.

Syftet med ny detaljplan är att utreda förutsättningarna att skapa utökad byggrätt för att bygga ut befintlig verksamhet. Området är utpekade i Sollefteå Kulturmiljöprogram.

Långsele lokstall ingår i ett större stationsområde med perrong, stationsbyggnad och godsmagasin. Järnvägen kom till Långsele 1886 via norra stambanan mot Sollefteå. 1893 anslöt ådalsbanan Sollefteå - Härnösand och på 1920-tal byggs inlandsbanan ut. Långsele lokstall uppförs 1903. Långsele gamla centrum växte fram utmed affärgatan intill stationsområdet med affärer, bostäder och gästgiveri. På 1920-tillkommer SJ personalbostäder i tidstypiska 1920-talsklassicism och nationalromantik, även de utpekade i kulturmiljöprogrammet.

Beskrivning

Lokstallet

Lokstallet är uppfört av tegel och följer den speciella solfjädersform som alla lokstallar har, och som till sitt yttre därmed berättar tydligt om sin ursprungliga funktion. Denna typ av tegelarkitektur är påkostad och väl utformad, vilket är ovanligt i dagens byggnader. Äldre industriella tegelarkitektur utgör därmed unika inslag i stadsbilden. Lokstallet är delvis välbevarad men har försetts med nya garageportar på senare tid. Tegelarkitekturen och dess solfjädersform är välbevarad. Intill finns också det gamla vattentornet i samma nationalromantiska tegelarkitektur.

Kulturvärden

Området äger höga kulturvärden och betyder mycket för förståelse av Långsele moderna historia. Byggnaderna kring stationsområdet är utpekade i Sollefteås nya kulturmiljöprogram och bedöms äga särskilt värdefulla kulturvärden ur historiskt, arkitektoniskt-, tekniskt, samhälls- och lokalhistoriskt perspektiv. Lokstallet ingår i en bebyggelsemiljö tillsammans med stationshus, perrong, vattentorn och magasin. Lokstallet används som lokstall och ligger när järnvägen, vilket gör att den utgör en betydande funktion för förståelsen av områdets infrastrukturhistoria. Järnvägsstationen och dess kringbyggnader utgör viktiga beståndsdelar för platsens identitet och kärnvärden.

Viktiga karaktärsdrag:

1. Lokstallets solfjäderformade arkitekturgestaltning.
2. Gamla vattentornet med dess välbevarade fasad, fönsterbågar och arkitektur.
3. Tegelfasader med profileringar

Västernorrlands museum

Box 34, 871 21 Härnösand. Tel 0611-886 00. Orgnr: 888000-3143. vnmuseum.se

Bilagor

Plan- och bygglagen kap 8 Förbud mot förvanskning och underhåll och varsamhet

13 § *En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.*

Första stycket ska tillämpas också på

- 1. anläggningar som är bygglovspliktiga enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 §,*
- 2. tomter i de avseenden som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i områdesbestämmelser,*
- 3. allmänna platser, och*
- 4. bebyggelseområden.**

14 § *Ett byggnadsverk ska hållas i vårdat skick och underhållas så att dess utformning och de tekniska egenskaper som avses i 4 § i huvudsak bevaras. Underhållet ska anpassas till omgivningens karaktär och byggnadsverkets värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt.*

Om byggnadsverket är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt, ska det underhållas så att de särskilda värdena bevaras.

17 § *Ändring av en byggnad och flyttning av en byggnad ska utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar till vara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden.*

Kap 9 Förutsättningar för rivningslov

34 § *Rivningslov ska ges för en åtgärd som avser en byggnad eller byggnadsdel som inte*

- 1. omfattas av rivningsförbud i detaljplan eller områdesbestämmelser, eller*
- 2. bör bevaras på grund av byggnadens eller bebyggelsens historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värde.*

Med vänlig Hälsning

Johanna Ulfsdotter/Antikvarie Västernorrlands museum

Stationsområdet, bildkälla Min Karta Lantmäteriet.

Lokstallet från Stationsgatan, Bildkälla: Google maps

Lokstallet från viadukten. Stationshuset skymtar i bakgrunden. Bildkälla: Google maps

Västernorrlands museum

Box 34, 871 21 Härnösand. Tel 0611-886 00. Orgnr: 888000-3143. vnmuseum.se